

МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 26 от 2008 г. за устройството и дейността на детските ясли и детските кухни и здравните изисквания към тях (обн., ДВ, бр. 103 от 2008 г.; изм. и доп., бр. 24 от 2009 г., бр. 36 от 2011 г. и бр. 90 от 2020 г.)

§ 1. В чл. 2, ал. 1 думите „медицински и други специалисти осъществяват отглеждане“ се заменят с „екип от медицински и други специалисти осъществява отглеждане чрез грижа за опазване и укрепване на здравето“.

§ 2. В чл. 8 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Директор на детска ясла може да бъде лице с професионална квалификация „лекар“, „медицинска сестра“, „акушерка“, „лекарски асистент“, „фелдшер“ или „инспектор по обществено здраве“ и с професионален опит не по-малко от една година.“

2. В ал. 4:

а) създава се нова т. 6:

„6. осигурява необходимите условия за системно повишаване на квалификацията на лицата по чл. 9;“

б) досегашните т. 6 и 7 стават съответно т. 7 и 8.

§ 3. В чл. 9 т. 1 се изменя така:

„1. медицинска сестра, акушерка, лекарски асистент или фелдшер;“.

§ 4. Член 10 се изменя така:

„Чл. 10. (1) За медицинска сестра, акушерка, лекарски асистент или фелдшер се назначава лице с професионална квалификация съответно „медицинска сестра“, „акушерка“, „лекарски асистент“ или „фелдшер“.

(2) Лицата по ал. 1:

1. ръководят и отговарят за цялостната работа в поверената им група;
2. приемат децата и извършват ежедневен контрол на здравословното им състояние, като се информират за това и от родителите;
3. провеждат организирани занимания на децата в групата съвместно с лицето по чл. 9, т. 2 и с негово участие;
4. наблюдават здравословното състояние на децата и оказват при необходимост първа помощ;
5. прилагат индивидуален подход към всяко дете и активни грижи, включително и за новопостъпилите деца през периода на адаптацията им, като съвместно с лицето по чл. 9, т. 2 изготвят и участват в изпълнението на индивидуален план за адаптация на всяко дете при приема му в детската ясла;
6. отговарят за храненето на децата, участват при изготвяне на дневното и седмичното меню за храненето;
7. организират и провеждат общозакалителни и специални закалителни процедури по назначение на лекар;
8. правят масаж и гимнастика на кърмачетата;
9. извършват антропометричните измервания и оценка на физическото развитие на децата и регистрират данните в здравнопрофилактичните им карти;
10. следят за провеждането на имунизациите съгласно имунизационния календар и регистрират имунизационното състояние на децата в здравнопрофилактичната карта въз основа на данни от общопрактикуващия лекар или от друг лекар, извършил съответната задължителна имунизация, които данни се предоставят чрез родителя;
11. вземат материали за микробиологичен анализ и следят за получаване на резултатите;

12. следят за спазване на хигиенния режим в помещенията и контролират работата на детегледачката;

13. контролират спазването на изискванията към факторите на средата;

14. участват в организирането и провеждането на профилактични и протиепидемични дейности за предотвратяване възникването и ограничаване разпространението на заразни и паразитни заболявания;

15. периодично проследяват психичното развитие на децата, подпомагани от лицето по чл. 9, т. 2, и регистрират резултата в здравнопрофилактичните им карти.

(3) Лицата по ал. 1 след постъпване на работа и периодично преминават обучение по проблемите на ранното детско развитие, профилактиката и промоцията на здравето и първа медицинска помощ, което се провежда от национални центрове по проблемите на общественото здраве, висши училища и/или Българския Червен кръст съгласно утвърдена от министъра на здравеопазването програма.

(4) Лицата по ал. 1 повишават професионалната си квалификация чрез продължаващото медицинско обучение по реда на раздел I „Медицинско образование“ от глава седма на Закона за здравето.“

§ 5. Член 11 се изменя така:

„Чл. 11. (1) За педагог в детска ясла се назначава лице с висше образование по специалност „Предучилищна педагогика“.

(2) Лицето по ал. 1:

1. ръководи, организира, планира, контролира и участва в провеждането на цялостната възпитателна и обучителна работа с децата;

2. осигурява подходящи материали за игра и обучение на децата;

3. изработва и подготвя дидактични пособия за занимания и игри;

4. организира съобразно възрастта и индивидуалните особености на новоприетите деца адаптацията им към детската ясла, като съвместно с лицата по чл. 9, т. 1 изготвя индивидуален план за адаптация на всяко дете при приема му в детската ясла;

5. разработва периодично планове за възпитателната и обучителната работа;

6. съвместно с лицата по чл. 9, т. 1 участва в организирането и провеждането на дневния режим, индивидуалните и груповите занимания, игрите, разходките, забавленията и наблюденията на децата;

7. съвместно с лицата по чл. 9, т. 1 участва в системното проследяване на психичното развитие на децата и регистрирането му в здравнопрофилактичните им карти.

(3) Лицето по ал. 1 след постъпване на работа и периодично преминава обучение по теми от областта на ранното детско развитие, комплексната промоция на здраве и първа помощ, което се провежда от национални центрове по проблемите на общественото здраве, висши училища и/или Българския Червен кръст съгласно програмата по чл. 10, ал. 3.

(4) Лицето по ал. 1 повишава квалификацията си по реда на раздел III „Повишаване квалификацията на учителите, директорите и другите педагогически специалисти“ от глава единадесета на Закона за предучилищното и училищното образование.“

§ 6. В чл. 12 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 съюзът „със“ се заменя със „с минимум“.

2. В ал. 2, т. 3 накрая се добавя „по указания на лицата по чл. 9, т. 1 и 2“.

3. Създава се ал. 3:

„(3) Лицето по ал. 1 след постъпване на работа и периодично преминава обучение по теми от областта на хигиената, ранното детско развитие, промоцията на здраве в кърмаческа и ранна детска възраст и първа помощ, което се провежда от регионалните здравни инспекции, национални центрове по проблемите на общественото здраве, висши училища и/или Българския Червен кръст съгласно програмата по чл. 10, ал. 3.“

§ 7. В чл. 13 числото „60“ се заменя с „40“.

§ 8. В чл. 14 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) За времето на престой на децата в детската ясла обслужването им в една яслена група се осъществява от най-малко един медицински специалист по чл. 9, т. 1 и една детегледачка.“

2. Създава се ал. 5:

„(5) По изключение от ал. 1, когато трайно не може да се осигури назначаването на медицински специалист по чл. 9, т. 1 за обслужване на децата в яслена група, за времето на престой на децата в детската ясла обслужването им в една яслена група може да се осъществява от най-малко един педагог, преминал обучение по теми от областта на ранното детско развитие, комплексната промоция на здраве и първа помощ, и една детегледачка. Изключението се прилага само при условие, че в детската ясла е назначен най-малко един медицински специалист по чл. 9, т. 1.“

§ 9. В чл. 15 думите „и други“ се заменят с „при необходимост и други специалисти, в зависимост от потребностите на децата в детската ясла, както и“.

§ 10. В чл. 16 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1, т. 4 след думите „настъпване на“ се добавя „травми и“.

2. Създават се ал. 3 – 6:

„(3) На децата се осигурява ежедневно препоръчителният за възрастта минимум физическа активност в подходяща за съответната възраст форма.

(4) Децата прекарват на открито минимум по два часа на ден освен при лоши метеорологични условия (дъжд, силен снеговалеж, силен вятър, екстремални стойности на температурата на атмосферния въздух през студения и топлия период на годината или друга метеорологична обстановка, застрашаваща здравето и живота на децата) и/или влошено качество на атмосферния въздух.

(5) За деца над 2-годишна възраст в детската ясла се допуска използването на електронни устройства с видеодисплей, мултимедийни проектори и телевизор само с образователни цели, посочени в плана за възпитателна работа, но не повече от веднъж седмично, с продължителност на експозицията до 10 минути.

(6) Дейностите по ал. 5 се провеждат в методичния кабинет по чл. 61, ал. 1 от Наредба № РД-02-20-3 от 2015 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на сгради за обществено обслужване в областта на образованието и науката, здравеопазването, културата и изкуствата по график за всяка група при задължително спазване на изискванията за превенция на нарушения в зрението и опорно-двигателния апарат и последвани от подходящи за възрастта форми на физическа активност (упражнения, подвижни игри, танци, разходки и игри на открито и др.).“

§ 11. В чл. 17 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и в нея:

а) в т. 2 думата „личния“ се заменя с „общопрактикуващия“, а накрая се добавя „или друг лекар-специалист“;

б) създава се т. 7:

„7. образователни дейности с прилагане на подходящи за възрастта и съобразени с индивидуалните особености и потребности на децата форми, методи, подходи и средства.“

2. Създават се ал. 2 и 3:

„(2) Дейностите в детската ясла се осъществяват при зачитане правата на децата.

(3) Дейностите в детската ясла се осъществяват в сътрудничество и взаимодействие със:

1. родителите чрез информирание, консултиране, родителски срещи, обучения, както и в други подходящи форми;

2. общопрактикуващите лекари и други специалисти от здравната и социалната система.“

§ 12. В чл. 20, ал. 1 се правят следните изменения:

1. В текста преди т. 1 думите „молба, придружена“ се заменят със „заявление, придружено“.

2. В т. 2 думата „личния“ се заменя с „общопрактикуващия“, а накрая се добавя „или от друг лекар-специалист“.

3. В т. 6 думите „личния лекар“ се заменят с „общопрактикуващия лекар или от друг лекар, извършил съответната задължителна имунизация,“.

4. Точка 7 се изменя така:

„7. медицинска бележка, че детето е клинично здраво и не е било в контакт със заразно болен, издадена от общопрактикуващия лекар на детето или от друг лекар-специалист.“

§ 13. В чл. 21 се правят следните изменения:

1. В ал. 2 думата „личния“ се заменя с „общопрактикуващия“, а след думите „детето е“ се добавя „клинично“.

2. В ал. 4 тирето се заменя със „се изисква“.

§ 14. В чл. 22а, ал. 4 накрая се поставя запетая и се добавя „като за такъв тип ясли броят обявявани места за прием е не повече от броя на местата по проект“.

§ 15. В чл. 30 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 3:

„(3) Пясъчниците в детските ясли отговарят на изискванията за устройство, безопасност и поддържане, определени с Наредба № 1 от 2009 г. за условията и реда за устройството и безопасността на площадките за игра, и се използват задължително под надзор и контрол на лицата по чл. 9.“

2. Създават се ал. 4 – 6:

„(4) Пясъчниците на откритите площадки се откриват един час преди началото на използването им от децата и задължително се покриват след приключване на заниманията.

(5) Пясъчниците ежедневно се почистват преди началото на използването им от децата, а пясъкът в тях периодично се допълва и подменя, за да не се допусне замърсяването му.

(6) Най-малко два пъти в сезона на активно използване (рано напролет и в средата на лятото) се извършва прекопаване, разрохкване и дезинфекция на пясъка в пясъчниците.“

§ 16. В чл. 36 ал. 2 и 3 се изменят така:

„(2) Директор на комплекс за детско хранене може да бъде лице с професионална квалификация „лекар“ или лице с висше образование и квалификация в областта на хранителните технологии.

(3) Директор на детска кухня по чл. 35, ал. 1, т. 2 може да бъде лице с професионална квалификация „медицинска сестра“ и придобита специалност „Консултант по кърмене и здравословно и диетично хранене“ или лице с висше образование и квалификация в областта на хранителните технологии.“

§ 17. В чл. 38 се правят следните изменения:

1. В ал. 1, т. 1 думите „личния лекар“ се заменят с „общопрактикуващия лекар или от друг лекар-специалист“.

2. В ал. 2 думата „молбата“ се заменя със „заявлението“.

§ 18. В чл. 46 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думата „пластмасови“ се заменя с предлога „в“.

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) Когато храната се разпределя в съдове за еднократна употреба, същите следва да отговарят на Регламент (ЕО) № 1935/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 27 октомври 2004 г. относно материалите и предметите, предназначени за контакт с храни, и за отмяна на директиви 80/590/ЕИО и 89/109/ЕИО (специално българско издание, глава 13, том 45), чл. 14, ал. 2 от Закона за храните и наредбите по чл. 15 от Закона за храните.“

3. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея думите „Пластмасовите съдове за еднократна употреба по ал. 1“ се заменят с „Когато храната се разпределя в пластмасови съдове за еднократна употреба, същите“.

4. Създава се ал. 5:

„(5) В случаите по ал. 4 детските кухни задължително осъществяват дейността си при спазване изискванията на Наредбата за намаляване на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда, приета с Постановление № 354 на Министерския съвет от 2021 г. (ДВ, бр. 91 от 2021 г.).“

§ 19. В преходните и заключителните разпоредби се правят следните изменения:

1. Параграф 5 се отменя.
2. В § 6 ал. 2 се отменя.
3. Параграф 7 се отменя.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 20. В срок до един месец от обнародването на наредбата в „Държавен вестник“ министърът на здравеопазването утвърждава програмата по чл. 10, ал. 3.

§ 21. Наредбата влиза в сила седем дни след обнародването ѝ в „Държавен вестник“, с изключение на § 8, т. 2, който влиза в сила от 1 януари 2023 г.

§ 22. В Наредба № 3 от 2007 г. за здравните изисквания към детските градини (обн., ДВ, бр. 15 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 36 от 2011 г., бр. 64 и 85 от 2012 г. и бр. 90 от 2020 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 4 се правят следните изменения и допълнения:

а) в т. 2 думата „личния“ се заменя с „общопрактикуващия“, а накрая се добавя „или от друг лекар-специалист“;

б) в т. 5 думите „личния лекар“ се заменят с „общопрактикуващия лекар или от друг лекар, извършил съответната задължителна имунизация,“;

в) точка 6 се изменя така:

„6. медицинска бележка, че детето е клинично здраво и не е било в контакт със заразно болен, издадена от общопрактикуващия лекар на детето или от друг лекар-специалист не по-рано от 3 дни преди постъпване на детето в детската градина.“

2. В чл. 7 се правят следните изменения и допълнения:

а) създава се нова ал. 3:

„(3) Пясъчниците в детските градини отговарят на изискванията за устройство, безопасност и поддръжане, определени с Наредба № 1 от 2009 г. за условията и реда за устройството и безопасността на площадките за игра.“;

б) създават се ал. 4 – 6:

„(4) Пясъчниците на откритите площадки се откриват един час преди началото на използването им от децата и задължително се покриват след приключване на заниманията.

(5) Пясъчниците ежедневно се почистват преди началото на използването им от децата, а пясъкът в тях периодично се допълва и подменя, за да не се допусне замърсяването му.

(6) Най-малко два пъти в сезона на активно използване (рано напролет и в средата на лятото) се извършва прекопаване, разрохкване и дезинфекция на пясъка в пясъчниците.“

3. Създава се нов чл. 26:

„Чл. 26. (1) На децата се осигурява ежедневно препоръчителният за възрастта минимум физическа активност в подходяща за съответната възраст форма.

(2) Децата прекарват на открито минимум по два часа на ден освен при лоши метеорологични условия (дъжд, силен снеговалеж, силен вятър, екстремални стойности на температурата на атмосферния въздух през студения и топлия период на годината или друга метеорологична обстановка, застрашаваща здравето и живота на децата) и/или влошено качество на атмосферния въздух.

(3) За децата в детската градина се допуска използването на електронни устройства с видеодисплеи, мултимедийни проектори и телевизор само с образователни цели, описани в плана за обучение, както следва:

1. за деца от 3 – 5 години не повече от два пъти седмично с продължителност на експозицията до 10 – 15 минути;

2. за деца от 6 – 7 години не повече от два пъти седмично с продължителност на експозицията до 15 – 20 минути.

(4) Дейностите по ал. 3 се провеждат във физкултурно-музикалния салон по график за всяка група при задължително спазване на изискванията за превенция на нарушения в зрението и опорно-двигателния апарат и последвани от подходящи за възрастта форми на физическа активност (упражнения, подвижни игри, спортни занимания, танци, разходки и игри на открито и др.).“

4. Създава се нов чл. 27:

„Чл. 27. Директорите на детски градини по чл. 3, ал. 2 осигуряват за работещите в яслени групи необходимите условия за системно повишаване на квалификацията им по реда на Наредба № 26 от 2008 г. за устройството и дейността на детските ясли и детските кухни и здравните изисквания към тях.“

5. Досегашните чл. 26 и 27 стават съответно чл. 28 и 29.

Министър: Асена Сербезова